

„Čech nad 55 let. Ohrožen konspiračním myšlením!“ Fialův orgán jednal, účastník zíral. Pak promluvil

- CZ24 News | 7. listopadu 2023

ČESKO: Deeskalační desatero, konspirační myšlení, předsudečné chování, Národní akční plán boje proti rasismu a xenofobii. Taková témata byla námětem jednání zářijového setkání vládní rady pro národnostní menšiny. Někteří účastníci schůzky byli překvapeni, že místo řešení jejich problémů byli spíše poučováni o tom, jak nepodlehnout konspiracím.

Pokud jste muž, je vám přes 55 let a žijete ve městě pod 100 tisíc obyvatel nebo obci, je prý velká pravděpodobnost, že se u vás objeví „konspirační myšlení“. Vychází to prý z výzkumu Masarykovy univerzity, který byl představen na nedávném zasedání vládní Rady pro národnostní menšiny, kde si podle zjištění naší redakce zástupci jednotlivých spolků vyslechli, jak se chovat a „nenaletět“ dezinformacím na internetu, a nejen tam.

„Boj proti dezinformacím ve vztahu k národnostním menšinám“. Tak zněl jeden z bodů zářijového jednání Rady vlády pro národnostní menšiny, která se zpravidla zabývá praktickými záležitostmi chodu různých sdružení, řeší společenský život menšinových organizací, kulturní akce, dotační tituly a s tím vším spjaté problémy.

Místo toho ovšem reprezentanti těchto národnostních menšin, kteří dlouhodobě žijí a pracují v naší zemi, zažili „nalejváru“ o tom, jak nepodléhat konspiračnímu myšlení, jak si dávat pozor na „fake

news“ a podobně. Někteří to brali s rezervou, jiným to vadilo. A to i z důvodu, že nezbyl čas na běžnou agendu.

Mezi členy této rady patří například slovenská národnostní menšina, stejně tak německá, ruská, polská, vietnamská, maďarská a mnohé další. Nejde o žádné imigranty, to v žádném případě. Jsou to lidé z nám blízkých zemí, kteří zde po generaci žijí. Tolik spíše na vysvětlenou k tomu, jak je tato vládní rada složena.

O co přesně se na posledním zasedání jednalo? Na schůzi byly přizvány studentky z brněnské Masarykovy univerzity, které se prý zabývají výzkumem dezinformací, jejich šířením a způsobem boje proti nim. Členům vládní rady přednášely, jak mají s dezinformacemi bojovat. Zasedání rady řídila její místopředsedkyně a kromě toho i vládní zmocněnkyně pro lidská práva Klára Šimáčková Laurenčíková. Předseda rady a premiér Petr Fiala byl omluven.

K bodu boje proti dezinformacím byly dle zápisu z jednání, které naše redakce viděla, přizvány doktorandky z Masarykovy univerzity Karolína Bieliková a Lucie Čejková. Ty měly představit svůj výzkum zabývající se „konspiračním myšlením, bojem s dezinformacemi a mediální gramotností“.

„Výzkum probíhal formou dotazníkového šetření, jednalo se o kvantitativní výzkum. Z výzkumu vyplývá, že vyšší konspirační myšlení se objevuje u mužů a lidí starších 55 let, byť rozdíly nebyly markantní. Zároveň existují rozdíly v míře konspiračního myšlení napříč kraji. Dle výzkumu je mediální gramotnost v ČR na poměrně vysoké úrovni, konkrétně je také vyšší u mužů starších 55 let a u lidí s vyšším vzděláním, byť se opět jedná o malé rozdíly. Nižší konspirační myšlení se vyskytuje ve městech nad 100 tisíc obyvatel. Zajímavým zjištěním je, že lidé, kteří mají vyšší mediální gramotnost, mají též sklony k tomu myslet více konspirativně. Tento fenomén potvrdily i další výzkumy. Vyšší konspirační myšlení vede k negativnímu vnímání mj. přistěhovalců, muslimů a Romů,“ stojí v zápisu.

Vládní zmocněnkyně Klára Šimáčková Laurenčíková dále hovořila o své činnosti související s jevem, který je nazýván jako „předsudečné chování“. Co to znamená? Může jít například o podněcování nenávistných aktivit, štěpení společnosti, šíření strachu či jiné chování založené na údajných předsudcích.

„Výstupem jednání je Deeskalační desatero, které vzniklo ve spolupráci s organizací In Iustitia a dalšími partnery. Toto desatero přináší seznam zásad, co má člověk dělat, jestliže je svědkem předsudečného chování. Cílem je distribuovat desatero do veřejného prostoru, například do veřejné dopravy. Šimáčková Laurenčíková dodala, že se tématu prevence předsudečného násilí plánuje věnovat i nadále. V plánu je vytvoření expertní platformy,“ stojí dále v zápisu z jednání.

Zajímavé též je, že členka ruské menšiny Eugenie Číhalová si na zasedání vládní rady stěžovala, že Rusové v České republice čelí nenávistným útokům a ve veřejném prostoru nenalézají žádné zastání. „Klára Šimáčková Laurenčíková reagovala, že princip kolektivní viny vnímá jako velký problém a bylo by vhodné se danému tématu dále věnovat,“ píše se v dokumentu popisujícím jednání.

Není tak jasné, jaký má Fialova vláda na uplatňování kolektivní viny vůči Rusům stanovisko. V této souvislosti je dobré upozornit, že ministr vnitra Vít Rakušan (STAN) naopak nedávno kolektivní vinu v případě Rusů obhajoval.

„Rozmohl se nám tu takový nešvar: Že prý nemáme odsuzovat kolektivní vinu vůči Ukrajincům, když sami uplatňujeme totéž vůči Rusům. Tak znovu: Pokud se zločinu dopustí člověk, je potrestán člověk. Pokud se zločinu dopustí stát, je potrestán stát. Včetně svých občanů, jinak to nejde. Takže jednou provždy, Péto, Káto a vy ostatní, co děláte, že to nechápete: ne, není to totéž,“ uvedl v půli srpna

Rakušan. Takže zatímco ministr vnitra tento princip hájí, vládní zmocněnkyně pro lidská práva je proti.

Na jednání také padlo, že se tématu boje proti dezinformacím bude věnovat i příští zasedání vládní rady pro národnostní menšiny. Padlo též upozornění, že Česká republika zatím neschválila Národní akční plán boje proti rasismu a xenofobii, jehož přijetí je doporučováno Evropskou komisí.

Někteří účastníci jednání byli podle našich informací lehce zmateni, proč je tato agenda otevírána na jednání orgánu určeného pro řešení problémů a potřeb národnostních menšin.

„Více nás bylo překvapeno, že dorazily nějaké studentky z Brna a vysvětlovaly, jak nepodlehnout konspiračnímu myšlení a dezinformacím ve veřejném prostoru. Byla představena jakási jejich prezentace a působilo to, jako by ty slečny jednaly s dětmi a ne s dospělými lidmi. Každý z nás (nominovaných zástupců významných národnostních menšin v ČR, pozn. red.) přináší na radu problémy z našich spolků a sdružení, o kterých se má diskutovat, přinášet usnesení, rozhodnutí atd. Místo toho se teď jednalo o jakýsi debatní kroužek, na který dorazily slečny, co k nám až dětsky směšným způsobem promlouvaly o tom, jak nepodlehnout nějakým dezinformacím. Na reálné problémy nezbyl čas. Je to taková podivná atmosféra, jako by si ti lidé potřebovali splnit nějaké svoje ideologické úkoly, ale na to, k čemu je rada určena, už potom nezbývá žádný čas,“ podělil se s naší redakcí jeden z účastníků jednání.

[ZDROJ](#)